

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZASTUPNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA
Zagreb, 9. ožujka 2022.

Analiza odluke

Pavić protiv Hrvatske
br. zahtjeva 34210/14

čl. 4. Protokola br. 7 uz Konvenciju – *ne bis in idem*

*Kaznena osuda podnositelja zahtjeva
nije se temeljila na „činjenicama koje su bitno iste“
kao činjenice za koje je podnositelj zahtjeva već bio kažnen u prekršajnom postupku*

Europski sud za ljudska prava (dalje: Europski sud) zasjedajući u odboru od 3 suca, dana 18. svibnja 2021., proglašio je nedopuštenim podnositeljev zahtjev podnesen zbog povrede članka 4. Protokola br. 7 uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (dalje: Protokol br. 7 uz Konvenciju).

Podnositelj zahtjeva je početkom veljače 2008. godine proglašen krivim za prekršaj posjedovanja opojnih droga te mu je izrečena novčana kazna u iznosu od 5.000,00 kn. Krajem veljače te iste godine, protiv podnositelja i još četiri osobe pokrenut je kazneni postupak zbog počinjenja kaznenog djela neovlaštene prodaje opojnih droga iz članka 173. stavka 2 Kaznenog zakona/97. Podnositelj je tijekom postupka prigovorio povredi načela *ne bis in idem*. Županijski sud proglašio je podnositelja krivim za kazneno djelo koje mu je optužnicom stavljeno na teret te mu izrekao zatvorsku kaznu u trajanju od tri godine i sedam mjeseci. Odbio je prigovor povrede načela *ne bis in idem* jer se „u ovom postupku podnositelju zahtjeva na teret stavljala veća kriminalna količina od one stavljene mu na teret u prekršajnom postupku“. Vrhovni sud je potvrdio prvostupansku presudu, a u odnosu na prigovor povrede načela *ne bis in idem* zaključio da se usporedbom činjeničnog opisa prekršaja za koji je podnositelj proglašen krivim, sa činjeničnim opisom kaznenog djela, zaključuje da se ne radi o identičnim činjeničnim inkriminacijama. Ustavni sud je odbio podnositeljevu ustavnu tužbu također ustvrdivši da djela stavljena podnositelju na teret u prekršajnom i kaznenom postupku nisu bila činjenično istovjetna.

Pred Europskim sudom podnositelj zahtjeva je prigovorio da mu je dva puta suđeno i da je dva puta kažnen isto djelo.

Europski sud je istaknuo da se čl. 4. Protokola br. 7 uz Konvenciju tumači tako da zabranjuje progon ili suđenje za drugo „kazneno djelo“ u mjeri u kojoj ono proistjeće iz istovjetnih činjenica ili činjenica koje su bitno iste ([Sergey Zolotukhin protiv Rusije](#), [Marguš protiv Hrvatske](#)). Cilj ovog članka je spriječiti da osoba bude nepravedno dvaput gonjena ili kažnjena za isto kriminalizirano ponašanje. Međutim, pravni sustavi koji imaju „integrirani“ pristup određenom društveno neprihvatljivom ponašanju, posebice pristup koji uključuje

usporedne faze pravnog odgovora na nezakonitu radnju od strane različitih tijela i u različite svrhe (*A i B protiv Norveške*), ne moraju biti protivni ovom članku Konvencije.

Europski sud je na početku, primjenom Engel kriterija¹, utvrdio da su oba postupka protiv podnositelja zahtjeva bila „kaznene prirode“ u smislu čl. 4. Protokola br. 7 uz Konvenciju.

Sukladno pristupu usvojenom u presudi *Sergey Zolotukhin protiv Rusije* (st. 78. – 84.), utvrđivanje jesu li predmetna djela bila ista (*idem*) ovisi o ocjeni koja se temelji na činjenicama, a ne o formalnoj ocjeni bitnih obilježja djela. Pritom se treba usredotočiti na one činjenice koje predstavljaju skup konkretnih činjeničnih okolnosti koje upućuju na istog okrivljenika i koje su neraskidivo povezane u vremenu i prostoru.

U ovom predmetu podnositelj zahtjeva prvo je bio proglašen krivim za prekršaj posjedovanja opojnih droga iz članka 3. stavka 1. Zakona o suzbijanju zlouporabe opojnih droga, dok je u naknadnom kaznenom postupku osuđen za kazneno djelo neovlaštene prodaje opojnih droga iz članka 173. stavka 2. Kaznenog zakona. Kazneni postupak odnosio se na niz činjenica koje nisu bile obuhvaćene osudom podnositelja zahtjeva u prekršajnom postupku (konkretno na djelovanje zajednički i u prethodnom dogовору s drugom osobom tijekom duljeg vremenskog razdoblja i s namjerom prodaje opojnih droga na ilegalnom tržištu).

Zbog toga se ovaj predmet razlikuje od predmeta *Tomasović protiv Hrvatske* u kojem je podnositeljica zahtjeva bila osuđena i u kaznenom i u prekršajnom postupku za jedan slučaj posjedovanja opojnih droga². U predmetu Tomasović Europski sud je presudio da je podnositeljici zahtjeva suđeno po drugi puta za djelo za koje je već bila osuđena, te je stoga utvrdio povredu članka 4. Protokola br. 7 uz Konvenciju.

Kaznena osuda podnositelja zahtjeva u ovom predmetu nije se temeljila na „činjenicama koje su bitno iste“ kao činjenice za koje je podnositelj zahtjeva već bio kažnen u prekršajnom postupku, jer se nisu odnosile na isto ponašanje ni isti vremenski okvir. Stoga je Europski sud odbacio podnositeljev zahtjev kao očigledno neosnovan.

Ovu analizu izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Analiza ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te nije obvezujuća za taj Sud.

© 2022. Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskom sudom za ljudska prava

¹ 1. klasifikacija djela u nacionalnom pravu, 2. stvarna priroda protupravnog ponašanja i 3. težina kazne

² Podnositeljica zahtjeva u prekršajnom postupku proglašena je krivom za posjedovanje 0,21 grama heroina dana 15. ožujka 2004. godine, oko 22:35 sati, dok je u kaznenom postupku proglašena krivom za posjedovanje 0,14 grama heroina dana 15. ožujka 2004. godine, oko 22:35 sati